

ดูแลดวงตาหลังผ่าตัดต่อกระจก

ผศ. นพ.สุภเลิศ ประคุณหังสิต

ภาควิชาจักษุวิทยา

คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

หลังการผ่าตัดต่อกระจก ผู้ป่วยหลายท่านมีข้อสงสัยถึงวิธีการดูแลดวงตา และการใช้ชีวิตประจำวันว่าควรระวังเรื่องใดบ้าง จะมาไขข้อสงสัยเหล่านี้กันครับ

การปฏิบัติตัวและการดูแลดวงตาหลังผ่าตัดต่อกระจก

หลังการผ่าตัด ในวันแรกผู้ป่วยจะได้รับการปิดตาด้วยแผ่นสำลี และฝาครอบพลาสติก ในระยะนี้ผู้ป่วยไม่จำเป็นต้องเปิดตาเพื่อหยอดยา ถ้ามีอาการปวดตาหรือตึงตาสามารถรับประทานยาลดปวดที่แพทย์สั่งไปให้ได้ หลังจากนั้นสิ่งที่สำคัญที่สุดที่ผู้ป่วยต้องให้ความสำคัญ คือ การดูแลความสะอาดของดวงตาและใบหน้า ก่อนที่ผู้ป่วยหรือญาติจะหยอดยา ควรจะต้องล้างมือให้สะอาดด้วยน้ำสบู่และเช็ดให้แห้งก่อนสัมผัสใบหน้าของผู้ป่วยเสมอ แล้วจึงทำการหยอดยาตามเวลาที่กำหนด ผู้ป่วยไม่ควรโดนน้ำบริเวณใบหน้าเป็นระยะเวลา 1 เดือนโดยประมาณ โดยผู้ป่วยสามารถอาบน้ำตั้งแต่ช่วงคอลงไปได้ ควรหลีกเลี่ยงกิจกรรมที่จะทำให้เกิดเหงื่อออกมาก หรือว่ามีความเสี่ยงในการเกิดสิ่งแปลกปลอมและฝุ่นละอองมาก เช่น การทำสวน การทำอาหาร การกวาดบ้าน หรือการเดินทางไปในที่มีฝุ่นควัน เป็นจำนวนมาก เพื่อป้องกันการอักเสบหรือการติดเชื้อที่อาจเกิดขึ้นตามมาได้

ฝาปิดครอบตาในผู้ป่วยที่ผ่าตัดต่อกระจกมีความสำคัญอย่างไร สามารถถอดออกได้หรือไม่

ฝาปิดครอบตานี้ สามารถป้องกัน ฝุ่นละออง ไม่ให้เข้าตาผู้ป่วยได้ รวมถึงป้องกันอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้นโดยไม่ตั้งใจ อย่างเช่น การเผลอเอามือขึ้นมาขยี้ตา ในระยะเวลากลางวันผู้ป่วยสามารถถอดฝาปิดครอบตาออกได้ โดยใส่แว่นตาที่ครอบคลุมมิดชิดบริเวณดวงตาแทน แต่ในระยะเวลากลางคืนควรจะต้องใส่ฝาครอบพลาสติก เอาไว้เสมอ เพื่อป้องกันการเอียงตัวและกดทับบริเวณแผลผ่าตัด

การใช้ชีวิตประจำวัน ต้องปรับเปลี่ยนการชีวิตอย่างไรบ้าง

ในชีวิตประจำวันสิ่งที่ควรระมัดระวัง คือ ให้ผู้ป่วยหลีกเลี่ยงการกระทบกระแทกบริเวณดวงตา หลีกเลี่ยงการขยี้ตา งดเว้นการไอจาม เบ่ง หรือการยกของหนัก รวมไปถึงการก้มศีรษะให้มีระดับต่ำกว่าเอว ผู้ป่วยสามารถรับประทานอาหารได้ตามปกติ แต่ควรหลีกเลี่ยงการรับประทานอาหารที่มีลักษณะแข็งหรือเหนียว

นอกจากนี้ผู้ป่วยควรมาตรวจตามที่แพทย์นัด ถ้ามีอาการผิดปกติ เช่น ตามัว ตาแดง มีขี้ตา มาก หรือมีอาการปวดตา ผู้ป่วยจำเป็นต้องมาตรวจกับจักษุแพทย์โดยทันที โดยไม่ต้องรอให้ถึงวันนัดหมาย